

บทที่ 5

บทสรุป

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเข้าสังคม ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการประสานงาน ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร และเพศของผู้บริหาร เป็นรายข้อ และรวมทุกด้านแยกได้ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร และเพศของผู้บริหารเป็นรายข้อ

2.1.1 วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร

เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษากับภาวะผู้นำ 7 ด้าน คือ 1. ด้านการมีความคิดริเริ่ม 2. ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข 3. ด้านการยอมรับนับถือ 4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ 5. ด้านการโน้มน้าวจิตใจ 6. ด้านการประสานงาน 7. ด้านการเข้าสังคมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีรายข้อที่ไม่แตกต่าง 10 ใน 54 ข้อ คือ

- ข้อ 2. เสนอแนวคิดใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน
- ข้อ 10. มีความรอบรู้และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดผลงานอย่างเป็นรูปธรรม
- ข้อ 13. มีการกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากรในโรงเรียนจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน
- ข้อ 16. สามารถให้ข้อเสนอแนะหรือให้คำปรึกษาหารือที่ถูกต้องเหมาะสมกับครู
- ข้อ 18. จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากร ในโรงเรียน
- ข้อ 29. ชี้แนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาส่วนตัวให้กับครูในโรงเรียน
- ข้อ 33. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ข้อ 48. ประสานงานกับมูลนิธิ หรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี
- ข้อ 49. สนับสนุนให้บุคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน
- ข้อ 53. เข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานราชการ สมาคม ชมรม หรือมูลนิธิต่าง ๆ อยู่เสมอเป็นอย่างดี

2.1.2 เพศของผู้บริหาร

เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำแนกตามเพศของผู้บริหารกับภาวะผู้นำ 7 ด้าน คือ 1. ด้านการมีความคิดริเริ่ม 2. ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข 3. ด้านการยอมรับนับถือ 4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ 5. ด้านการโน้มน้าวจิตใจ 6. ด้านการประสานงาน 7. ด้านการเข้าสังคมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีรายข้อที่ไม่แตกต่าง 10 ใน 54 ข้อ คือ

- ข้อ 2. เสนอแนวคิดใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน
- ข้อ 10. มีความรอบรู้และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดผลงานอย่างเป็นรูปธรรม

- ข้อ 13. มีการกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากรในโรงเรียนจัดอบรม สัมมนา
ศึกษาดูงาน
- ข้อ 16. สามารถให้ข้อเสนอแนะหรือให้คำปรึกษาหารือที่ถูกต้อง
เหมาะสมกับครู
- ข้อ 18. จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน
ระหว่างบุคลากร ในโรงเรียน
- ข้อ 29. ชี้แนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาส่วนตัวให้กับครูใน
โรงเรียน
- ข้อ 33. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานร่วมกัน
และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ข้อ 48. ประสานงานกับมูลนิธิ หรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี
- ข้อ 49. สนับสนุนให้บุคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ
ชุมชน
- ข้อ 53. เข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานราชการ สมาคม ชมรม หรือมูลนิธิ
ต่าง ๆ อยู่เสมอ

2.2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตาม
ความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก
เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร และเพศของผู้บริหารเป็นรายด้าน

2.2.1 วุฒิกการศึกษาของผู้บริหาร

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3
ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 2 ด้านวุฒิกการศึกษาของผู้บริหาร รวมทุกด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 เพศของผู้บริหาร

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3
ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 2 ด้านอายุของผู้บริหาร รวมทุกด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผู้ศึกษาค้นคว้า มีข้อค้นพบและประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเข้าสังคม ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการประสานงาน ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 นั้น มีภาวะผู้นำที่ดีในสายตาของครูผู้สอน มีความพร้อมด้านการเข้าสังคม ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการประสานงาน ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้ความร่วมมือ และด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการนำพาโรงเรียนไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป เป็นที่น่าพอใจของครูซึ่งในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติและมีหน้าที่เงาสะท้อนภาพของการบริหารได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในทรรณะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ ศิริพันธ์แก้ว (2543) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยองตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths, 1956) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสตรีในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก อยู่ในระดับมาก ด้านการเข้าสังคม ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการประสานงาน ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร รวมทุกด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของยุรี บุรณโกศล (2544, หน้า 41) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน เพศ ประสบการณ์ วุฒิการศึกษา บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ของผู้บริหารกับครูโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านเพศของผู้บริหาร รวมทุกด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรุณ แข็งแรง (2552) ได้ทำการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูที่มีต่อระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในพฤติกรรมเฉพาะทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระดับความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำแนกตามเพศ และอายุราชการในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของยุรี นูรณโกศล (2544, หน้า 41) เช่นเดียวกับการเปรียบเทียบภาวะผู้นำจำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปได้ใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการศึกษาค้นคว้าที่ได้มาจึงมีขอบเขตจำกัด ดังนั้นควรมีการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในระดับจังหวัดหรือระดับภาคหรือหน่วยงานอื่น เพื่อเป็นการเปรียบเทียบทำให้ผลการศึกษาค้นคว่าน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการศึกษาค้นคว้าที่ได้มามีขอบเขตจำกัด ดังนั้นควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาวะผู้นำตาม ทักษะของผู้บริหารด้วย ซึ่งจะทำให้ผลการศึกษาค้นคว่าน่าเชื่อถือ และได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาในเรื่องปัจจัยที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จ ในการใช้ภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นในหน่วยงานหรือองค์กรของตนเอง
4. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมที่สืบเนื่องมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารในแต่ละด้านในเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น